

CURRICULUM VITAE

Numele și prenumele: TODERAȘ Ion.

Locul și data nașterii: Satul Logănești, jud. Hâncești, 17.08.1948.

Adresa Chișinău, bd. Decebal nr.6 bl.1 ap.28

Telefon/ e-mail (+37322) 73 12 55 iontoderas@yahoo.com

Telefon mobil (+373) 69 29 62 88

Studii:

- Universitatea de Stat din Republica Moldova, Facultatea Biologie și Pedologie;
- Doctorantura secția fără frecvență (1972- 1976) Institutul de Zoologie și Fiziologie al AȘM,
- Postdoctoralul - Institutul de Zoologie al Academiei de Științe din Rusia (Leningrad, 1986-1987).

Specializări:

- *Taxonomie, Hidrobiologie* – 3 luni la Universitatea Mihail Lomonosov din Moscova;
- *Zoologie, Ecologie funcțională* – 1 an la Institutul de Zoologie din Sankt – Petersburg - Federația Rusă;
- *Limnologie* - 3 luni la Institutul de Zoologie din Minsk – R. Belarus;
- *Cursuri de management al mediului înconjurător* finanțat de USAID – Agenția Americană pentru Dezvoltare Internațională (România, 1994);
- Universitatea Paris – VII – 10 zile (Paris, 1995);
- Educație Ecologică, Universitatea Riverside (SUA, California, 2000, 2006).

Grad științific:

- *Doctor în științe biologice* – teza susținută la Universitatea I.I. Meciniov (Odessa, 1979);
- *Doctor habilitat în științe biologice* – teza susținută în Institutul de Zoologie al A.Ș. Federația Rusă (Sankt-Petersburg, 1991).

Titlu științific:

- Profesor universitar, 1991.
- Doctor “Magne cum Laude”, 1993.
- Membru corespondent al AȘM, 2000.
- Academician, 2007.
- Titlul onorific “Om Emerit”, 2014.
- Membru de Onoare al Academiei Române, 2016.

Profesia și funcția,

la momentul completării: Director al Institutului de Zoologie al MECC

Domeniul de cercetare: Zoologie, hidrobiologie, ecologie funcțională.

Publicații științifice : Total publicații - 590, inclusiv:

- articole științifice în reviste și culegeri recenzate - 110
- monografii - 25,
- cărți, manuale, suport de curs - 25.

Activitatea inovațională :

- 5 elaborări;
- 46 brevete de invenție
- Implementări în economia națională (în colaborare cu Institutul de Microbiologie și Biotehnologie al AȘM) a preparatului *Apispir* ca remediu biostimulator al prolificității și productivității familiilor de albine – 5; implementări în acvacultură și piscicultură – 10.

Premii și recunoașteri naționale și internaționale:

- Premiul I al Academiei de Științe a URSS – 1979;
- Premiul I al Academiei de Științe a Moldovei – 1980;
- „Inventatorul anului” în cadrul Concursului Național pentru susținerea științei și a inovării „Econom – 2007” organizat de Banca de Economii și Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM în anul 2007;
- Laureat al Premiului Național ediția 2013 pentru ciclul de lucrări științifice ”Diversitatea, protecția și valorificarea lumii animale”, care include 4 volume din seria „Lumea animală”, ”Atlasul zoologic” și ”Cartea pescarului”;
- Premiul și medalia de aur – OMPI;
- Medalia de aur – ”Eminente servicii aduse cauzei progresului” (ICEPEC-Bruxelles);

- Desemnat ca Comandor al Ordinului „Merite de l'invention” (Belgia);
- Diplomă și Medalie HENRY COANDĂ Clasa I. Pentru merite deosebite în Creativitatea Inovațională -2013;
- Diplomă și Medalie CHARTE. Pour la contribution à la stimulation, au développement et à la promotion de la créativité à “Brussels Innova/Eureka” Bruxelles-2013;
- Diplomă „**MERITUL ACADEMIC**” (Toderaș Ion). Pentru înaltă apreciere și profundă recunoștință pentru rezultatele deosebite obținute pe parcursul a peste 40 de ani de activitate în cercetare în calitate de fondator de școală academică în domeniul biogeochimiei ecofiziologice a animalelor, organizarea științei și la pregătirea cadrelor de înaltă calificare. Academia de Științe a Moldovei, **17 august, 2013**;
- Titlul Onorific “Om Emerit” Toderaș Ion, Medalia “Om Emerit” și BREVET nr.1803, Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1058-VII din 26 martie 2014;
- Diploma and Medalie of Commander. Number of the cross 15118, acordată Prof. Dr. Ion Toderaș, de către High Commission of the Invention Award. Brussels, 20th November 2015. (European Innovation Awards);
- Diploma de onoare a Parlamentului Republicii Moldova –2007;
- Diploma de gradul întâi a Guvernului Republicii Moldova – 2007;
- Medalia ”Dimitrie Cantemir” acordată de Academia de Științe a Moldovei – 2008;
- medalii de aur, argint și bronz la Expozițiile Internaționale din SUA, Anglia, Belgia, Elveția, România ș. a;
- Doctor Honoris Causa al Universității de Stat din Tiraspol (cu sediul la Chișinău), 2016;
- Premiul Nominal ”Boris Melnic” al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM – 2016;
- Medalia ”Nicolae Milescu Spătaru”, 2016;
- Medalia jubiliară ”70 de ani de la crearea primelor instituții de cercetare care au stat la baza fondării Academiei de Științe a Moldovei”;
- Medalia Universității Versailles St-Quentin-en-Yvelines, Franța 2016;
- Diploma Academiei Române - Ion Toderaș membru de onoare al Academiei Române, 4 noiembrie 2016;
- Diploma Universității ”Al.I.Cuza” din Iași pentru colaborare fructuoasă desfășurată în decursul a 25 de ani cu Universitatea ”Al.I.Cuza” din Iași.
- Pentru realizări remarcabile în activitatea de inovare Premiul pentru Inovație și Crucea de Comandor de către Înalta Comisie pentru Invenții (Bruxelles, 2018).

Activitatea editorial-redacțională:

- Redactor-șef al colectivului de redacție "Zoologia" al revistei recenzate „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții”. ISSN 1857-064X, Categoria B;
- Redactor-șef adjunct al colegiului de redacție al revistei recenzate „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții”. ISSN 1857-064X, Categoria B;
- Redactor-șef al VIII-th International Conference of Zoologists. Actual problems of protection and sustainable use of the animal world diversity, 10-12 october, 2013, Chișinău. CZU 59/599:502.74 (082). ISBN 978-9975-66-361-8;
- Membru al Colegiului de redacție a revistei internaționale „Hidrobiologia”. Kiev.;
- Membru al Colegiului de redacție a revistei „Akademos”. 2011;
- Membru al Colegiului de redacție a revistei „Mediul Ambient”;
- Membru al Colegiului de redacție a Colecției Naționale „Rezervațiile Științifice Republicii Moldova”;
- Membru al Colegiului de redacție a culegerii periodice Ecological Studies, Hazards, Solutions;
- Membru al Colegiului științific. Managementul bazinului transfrontalier Nistru în cadrul noului acord bazinal. Materialele Conferinței Internaționale, 20-21 septembrie, 2013, Chișinău. C.Z.U. 556.53:504.453(082). ISBN 978-9975-66-353-3;
- Membru al Comitetului științific internațional. VIII-th International Conference of Zoologists. Actual problems of protection and sustainable use of the animal world diversity, 10-12 october, 2013, Chișinău. CZU 59/599:502.74 (082). ISBN 978-9975-66-361-8;
- Membru al Colegiului de redacție a revistei științifice de educație, spirituale și cultură ecologică „Noosfera”, 2014. ISSN 1857-3517. http://www.uspee.md/images/materiale29.03.14/publicatii_drept/noosfera/Noosfera_10.pdf;
- Membru al Comitetului științific. International Zoological Congress of “Grigore Antipa” National Museum of Natural History, Bucharest, România. 19-22 November, 2014. ISBN: 978-606-92462-8-3;
- Membru al Colegiului de redacție al Ediției a III-a ”Cartea Roșie a Republicii Moldova”, Chișinău, 2015, ISBN 978-9975-67-985-5 coordonator (Compartimentul “Animale”);
- Membru al Consiliului academic. STUDIA UNIVERSITATIS MOLDAVIAE (2015-prezent). Seria “Științe reale și ale naturii”. ISSN 1814-3237. ISSN online 1857-498X . (Ion TODERAȘ - academician). <http://studiamsu.eu/stiinte-ale-naturii/>;
- Membru al Comitetului științific. *International Zoological Congress of “Grigore Antipa” National Museum of Natural History*, Bucharest, România. 18-21 November, 2015. ISSN: 2457-9777, ISSN-L: 2457-9769;
- Membru al Comitetului științific. *International Zoological Congress of*

“Grigore Antipa” National Museum of Natural History, Bucharest, România.
16-19 November, 2016. ISSN: 2457-9777, ISSN-L: 2457-9769;

- Membru al Comitetului științific. *International Zoological Congress of “Grigore Antipa” National Museum of Natural History, Bucharest, România.* 22-25 November, 2017. ISSN: 2457-9777, ISSN-L: 2457-9769;

Afilieri la organizații, comisii și consilii științifice:

- Președinte al Consiliului științific al Institutului de Zoologie;
- Președinte al Consiliilor științifice specializate din cadrul Institutului de Zoologie al MECC abilitate cu dreptul de a organiza susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat;
- Membru al Comisiei de Experti în domeniul biologiei animale și umane a CNAA;
- Președinte al Comitetului organizatoric al Conferințelor a IV- IX, ale Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională;
- Membru al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM (2004-2008);
- Membru al grupului „Ecofiziologie” din Cadrul Asociației Internaționale a Țărilor Dunărene;
- Președinte al Centrului de educație ecologică din Moldova ”J. Cousteau”;
- Membru al Colegiului Ministerului Ecologiei și resurselor naturale;
- Membru al Comisiei pentru securitatea ecologică în R. Moldova;
- Președinte al Societății Hidrobiologice și Ihtiologice din Republica Moldova „ARGONAUT”;
- Membru al Comitetului științific. 4-ая Международная научная конференция, посвящённая памяти профессора Г.Г.Винберга. 11-15 октября 2010 г. Россия, Санкт-Петербург;
- Membru al Comitetului științific. Международная научно-практическая конференция. Тирасполь, 15-16 октября 2010 г «Бассейн реки Днестр: экологические проблемы и управление трансграничными природными ресурсами»;
- Membru al Comitetului științific al Congresului Anul de Zoologie al Muzeului “Grigore Antipa” 17-19 noiembrie 2010, București, România;
- Membru al Comitetului științific. Conferință internațională „Realizările științifice ale rezervației la 40 ani de activitate” 29-30 septembrie 2011, Lozova;
- Membru al Comitetului științific. Conferință Internațională a Zoologilor consacrată jubileului de 50 de ani de la fondarea Institutului de Zoologie al AȘM. 13-15 octombrie, 2011, Chișinău;
- Membru al Comitetului științific. Sesiune internațională științifică «The Human impact on biodiversity in Black sea area», 21-22 octombrie 2011, Constanța, România;
- Membru al Comitetului științific. The Fourth Annual Zoological Congress of „Grigore Antipa” Museum on 21-23 november, 2012, in Bucharest, Romania;

- Membru al Comitetului științific. Annual Zoological Congress of „Grigore Antipa” Museum, 20-23 november, 2013, Bucharest, Romania. ISBN: 978-606-92462-9-0;
- Membru juriului. Expoziția Internațională Specializată “INFOINVENT-2013”, 19-22 noiembrie, 2013, Chișinău.
- Vicepreședinte al Comisiei Naționale a Cărții Roșii: Cartea Roșie a Republicii Moldova, Ediția a III-a, Chișinău: Știința, 2015, ISBN 978-9975-67-985-5.
- Membru al Comitetului științific. Simpozion Internațional „PROBLEME ACTUALE ALE ZOOLOGIEI ȘI PARAZITOLOGIEI: REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE”, consacrat aniversării a 100 de ani de la nașterea academicianului Alexei SPASSKY, unul din fondatorii Academiei de Științe a Moldovei care a avut loc la 13 octombrie 2017, Chisinau;
- Consiliul academic. STUDIA UNIVERSITATIS MOLDAVIAE 2018. Seria “Științe reale și ale naturii”. ISSN 1814-3237. ISSN online 1857-498X . (ION TODERAȘ - academician). <http://studiamsu.eu/stiinte-ale-naturii/>
- Comitetul științific. International Zoological Congress of “Grigore Antipa” National Museum of Natural History, Bucharest, România. 21-24 November, 2018. ISSN: 2457-9777, ISSN-L: 2457-9769. (Ion Toderaș - academician).

Fondator:

- **direcție nouă – Biogeochimia ecofiziologică a animalelor poichiloterme,**
- care a deschis noi frontiere vizând fundamentarea unor principii necunoscute anterior în cuantificarea funcționării populațiilor de animale în ecosistemele acvatice și cele terestre;
- a contribuit substanțial la dezvoltarea ascendentă a școlii de Hidrobiologie, Ihtiologie și Zoologie fondată de academicianul Mihail Iaroșenco;
- al colectivului de creație „Argonaut” în cadrul Facultății de Biologie și Pedologie a USM;
- al Centrului de Cercetare a Invaziilor Biologice din cadrul Institutului de Zoologie.

Recunoașterea de către organizațiile științifice naționale și internaționale:

- Președinte al Comitetului Național UNESCO “Omul și Biosfera” al Republicii Moldova;
- Vicepreședinte al Comitetului Național “Cartea Roșie” al Republicii Moldova;
- Coautor al monografiei editate în cadrul Programului UNESCO “Omul și Biosfera”;
- Membru al Comitetului Național pentru editarea colecției „Lumea Vegetală și Lumea Animală a Moldovei” s.a.

Participări la realizarea programelor/proiectelor naționale și internaționale:

- Confirmare (num.10320 din 22.II.1978) semnată de academicianul A.Ș. a Federației Ruse, profesor V.E. Socolov despre includerea programului de cercetare în programul UNESCO, proiectul 8 “b”;
- Parteneriatul dintre USM și Universitatea din California Riverside „Dezvoltarea educației ecologice în Moldova” 1999-2003 (codirector de proiect);
- INCO-COPERNICUS (1999-2002) “Quality monitoring & quality assurance of freshwater and seawater aquaculture fish” (director executiv);
- Proiectul „Diversitatea nematodelor în Moldova” finanțat de către Academia Națională SUA, 2005; CRDF Award # MOB1-2651-CS-05 (2005-2007) (director de proiect).
- Responsabil al programului de cercetare al Institutului de Zoologie în Organizația Internațională IWRB (suportul TACIS pentru Moldova s.a.);
- Codirector al proiectului Educație Ecologică la distanță.
- Conducător al proiectului internațional pentru procurarea echipamentului 1000000 lei MD;
- Conducător al proiectului internațional “Biodiversitatea hifomicetelor și microsporidiilor (*ACARINA*, *IXODIDAE*), caracteristica patogenă și răspândirea pe teritoriul Rusiei și Republicii Moldova”, finanțat din fondul CSSDT și Fondul Cercetărilor Fundamentale din Rusia;
- Consultant științific al proiectului internațional “Interrelațiile în cadrul sistemului „păsări migratoare-căpușe ixodide” și rolul lor în formarea infecțiilor în focarele naturale din regiunea Nord-vest a Rusiei și din Moldova”, finanțat din fondul CSSDT și Fondul Cercetărilor Fundamentale din Rusia;
- Conducător al proiectului internațional „Caracteristica moleculară a ciupercilor entomopatogene și rolul lor în controlul biologic al căpușelor ixodide”, finanțat din fondul CSSDT și Ministerul Federal al Educației și Cercetării (BMBF) al Germaniei.
- Conducător al proiectului 4/2244-3169 EVALUAREA STĂRII SPECIILOR DE ANIMALE ȘI ELABORAREA CRITERIILOR DE RARITATE ÎN SCOPUL ACTUALIZĂRII LISTEI ROȘII – ETAPA II. Finanțat din Fondul Ecologic al Ministerului Mediului (2014).
- Conducător al proiectului internațional 1/2/193 Resources pilot centre for cross-border preservation of the aquatic biodiversity of Prut river MIS ETC 1150 / MIS ETC 1150 ”Centru pilot de resurse pentru preservarea transfrontalieră a biodiversității acvatice a râului Prut” (2014-2015).
- Consultant științific al proiectului internațional MIS ETC 1676 ”Cooperare interdisciplinară transfrontalieră pentru prevenirea dezastrelor naturale și reducerea poluării mediului în Euroregiunea Dunărea de Jos” (2014-2015).
- Conducător al proiectului național 11.817.08.13F „Invaziile biologice și impactul lor asupra diversității, structurii și funcționării ecosistemelor naturale și antropizate din Republica Moldova”. (2011-2014).

- Consultant științific al proiectului 13.820.08.02/ItF ”Modalitățile reale de aplicare a substanțelor biologice active în vederea diminuării pagubelor de Meloidogyne culturilor horticole pe teren protejat din Italia și Republica Moldova” (2014).
- Consultant științific al proiectului național 11.817.08.15A „Evaluarea diversității, particularităților succesiunilor ecologice și elaborarea metodologiei monitoringului integrat al ecosistemelor acvatice în contextul directivelor europene”. (2011-2014).
- Consultant științific al proiectului național 15.817.02.27A ”Stabilirea structurii, funcționării, toleranței comunităților de hidrobionți și dezvoltarea principiilor științifice ale managementului bioproductivității ecosistemelor acvatice”.
- Conducător al proiectului internațional (*Programul de colaborare bilaterală între Academia de Științe a Moldovei și Consiliul National pentru Cercetare din Italia (CNCI)*) 15.820.18.05.07/IT ”Controlul agrotehnic și biotehnic asupra nematodelor invazive formatoare de chisturi în Republica Moldova și Italia”. (2015-2016).
- Conducător al proiectului național 15.817.02.12F ”Diversitatea, structura și funcționarea complexelor faunistice naturale și antropizate în contextul fortificării strategiei securității naționale a Republicii Moldova”. (2015-2019).
- Consultant științific al proiectului bilateral STCU-AȘM: 14.820.18.05.01 STCU.A/5948 ” Adaptarea metodelor biologice în protecția plantelor legumicole de fitonematode parazite periculoase și alte maladii fitopatogene în teren protejat din Republica Moldova” (2014-2015).
- Consultant științific al proiectului bilateral AȘM-UCRAINA: 14.820.18.02.01/U ”Elaborarea principiilor monitoringului hidrobiologic complex al ecosistemelor tehnologice ale întreprinderilor energetice, EQUAENERGO” (2014-2015).
- Conducător al proiectului național IPMD-GROW: ”Fortificarea capacităților Centrului de Cercetare a Invaziilor Biologice în domeniul IPM prin conexiune la Infrastructura de Cercetare Europeană” (2015-2016.).
- Conducător al proiectului în cadrul apelului de concurs privind ”modernizarea infrastructurii de cercetare pentru facilitarea participării în programele europene” pentru anii 2017-2018 – RESINFRA. ”Modernizarea infrastructurii Centrului de Cercetare a Invaziilor Biologice în domeniul biobankingului și barcodării genetice a biodiversității” (2017-2018).
- Conducător al proiectului AȘM – STCU: 17.80013.5107.121 ”Elaborarea și aplicarea procedurilor agroecologice în gestionarea durabilă a insectelor dăunătoare pentru producerea tomatelor sănătoase” (2017-2018).
- Consultant științific al proiectului de cercetări științifice pentru tineri cercetători: 18.80012.80.15A ”Identificarea taxonomică, detectarea moleculară și supravegherea unor noi boli, transmise la om și animale de insectele hematofage din fauna Republicii Moldova” (2018-2019).

- Consultant științific al proiectului din cadrul Programelor de Stat 18.51.07.08A/PS ”Sistem de monitoring al calității produselor piscicole pentru asigurarea securității alimentare în Republica Moldova” (2018-2019).
- 17.80013.5107.12/6233 STCU (nr.12/6233 STCU din 30.06.17) ” Elaborarea și aplicarea procedeeleor agroecologice în gestionarea durabilă a insectelor dăunătoare pentru producerea tomatelor sănătoase” (2017-2019)
- BSB165, „Creating a system of innovative transboundary monitoring of the transformations of the Black Sea river ecosystems under the impact of hydropower development and climate change HydroEcoNex” (2019-2020).
- BSB27 „Black Sea Basin interdisciplinary cooperation network for sustainable joint monitoring of environmental toxicants migration, improved evaluation of ecological state and human health impact of harmful substances, and public exposure prevention - MONITOX” (2019-2020).
- 20.80009.7007.12 „Diversitatea artropodelor hematofage, a zoo și fitohelminților, vulnerabilitatea, strategiile de tolerare a factorilor climatici și elaborarea procedeeleor inovative de control integrat al speciilor de interes socio-economic” (2020-2023).

Participări la organizarea reuniunilor științifice naționale și internaționale:

- Conducător științific al secțiilor „Biologie animală” din cadrul Conferințelor didactico-științifice a U.S.M. (1989-1995);
- Președinte al Comitetului organizatoric al Conferințelor Zoologilor cu participare internațională „Conservarea și valorificarea diversității lumii animale”, anul 1995– 2004; 2006-2007.
- Membru al comitetului organizatoric a patru Conferințe și Congrese Internaționale, anul 2001-2006.
- Membru al Comitetului organizatoric al Simpozionului Internațional de Chimie ecologică.
- Reprezentant al Republicii Moldova la Reuniunea Paneuropeană a Convenției Internaționale RAMSAR (Varna, Bulgaria) și la Simpozionul UNESCO privind Politicile de mediu și educație pentru dezvoltarea durabilă în regiunea Mării Negre (București, România);

Activitatea didactică:

- Din anul 1988 susține o serie de cursuri normative, cursuri speciale și seminare la Facultatea de Biologie și Pedologie a USM (total-12 cursuri). Coautor la 25 manuale, alte lucrări didactice;
- Coautor al „Zoologia nevertebratelor (Ghid pentru practica pe teren pentru studenții facultăților cu profil „Biologie”)”;
- Îndrumător „Hidrochimia” – curs pentru studenți de la anul 3-4 (în colaborare);
- Profesor de curs: „Zoologia nevertebratelor”, „Hidrobiologia”, „Productivitatea ecosistemelor terestre și acvatice”, „Informatica și tehnica de

calcul în biologie” la Facultatea de biologie și pedologie a Universității de Stat din Republica Moldova;

- Coautor al Sistemului informațional de testare a cunoștințelor studenților la Biologie (Botanica, Zoologie ș.a.);
- Programul analitic de predare a Zoologiei în învățământul preuniversitar (în colaborare);
- Coautor al manualelor „Criobiologie”, „Zoologie cu elemente de ecologie”, „Ecologia microorganismelor acvatice”, „Histologie”.

Pregătirea cadrelor științifice:

- 110 specialiști licențiați și masteranzi în domeniul Zoologiei și Hidrobiologiei, dintre care 50 au susținut cu succes admiterea în doctorantura din țară și străinătate;
- 10 doctori habilitați; inclusiv 2 Laureați ai Concursului Național „Teza de doctorat de excelență”
- 45 doctori în științe din țară și din străinătate, inclusiv un Laureat al Concursului Național „Teza de doctorat de excelență”

Activitatea managerială:

- Director Onorific al Institutului de Zoologie (2019 - prezent);
- Director al Institutului de Zoologie (1993-2006; 2009- 2018);
- Director Centrului de Cercetare a Invaziilor Biologice (2007 - prezent);
- Șef catedră USM Facultatea de Biologie și Pedologie (1988-2006);
- Academician coordonator al Secției de Științe Biologice, Chimice și Ecologice a AȘM (2004 – 2006);
- Președinte al Societății Hidrobiologilor și Ihtiologilor din Moldova (1999- prezent);
- Președinte al Consiliului Național UNESCO „Omul și Biosfera” al Republica Moldova (2010-prezent);

Limbi străine de circulație internațională: rusa , franceza – fluent, engleza – literatura de specialitate cu dicționar.

„_____” _____ 2020

academician Ion TODERAȘ